UCHWAŁA

SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 maja 2017 r.

w sprawie uznania projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona) za niezgodny z zasadą pomocniczości

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 148cc Regulaminu Sejmu stwierdza, że projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona) (COM(2016) 861 final) nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej. Projekt ten narusza zasadę pomocniczości, ponieważ proponowane rozporządzenie nie zapewnia osiągnięcia celów zamierzonego działania na poziomie Unii w sposób lepszy niż działania podejmowane na poziomie krajowym.

Uzasadniona opinia zawierająca powody, dla których Sejm uznaje, że projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, stanowi załącznik do uchwały.

MARSZAŁEK SEJMU

Marek Kuchciński

Załącznik do uchwały
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 11 maja 2017 r. (poz. ...)

Uzasadniona opinia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 11 maja 2017 r. zawierająca powody, dla których Sejm uznaje, że projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona) nie jest zgodny z zasadą pomocniczości

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza, że projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona) (COM(2016) 861 final) nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Projekt ten narusza zasadę pomocniczości, ponieważ proponowane rozporządzenie nie zapewnia osiągnięcia celów zamierzonego działania na poziomie Unii w sposób lepszy niż działania podejmowane na poziomie krajowym.

W ocenie Sejmu niedopuszczalne jest podejmowanie na poziomie unijnym wiążących państwo członkowskie decyzji w zakresie budowy połączeń transgranicznych, powodujące zmianę ogólnej struktury dostaw energii z produkcji krajowej na import. Nie kwestionując konieczności dążenia do realizacji określonego w art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) celu, jakim jest wspieranie połączeń międzysystemowych, należy zastrzec, że nie jest to tożsame z podejmowaniem na poziomie Unii decyzji o ich budowie i zobowiązywaniem państw członkowskich do ich budowy, niezależnie od efektywności ekonomicznej i decyzji państwa o ogólnej strukturze zaopatrzenia w energię. Polska, jak inne państwa członkowskie, powinna przyczyniać się do osiągnięcia unijnego celu w postaci wspólnego rynku energii w zakresie budowy połączeń między sieciami energii, jednak proponowane instrumenty administracyjnego wymuszania tego procesu należy uznać za zbyt daleko idące.

Sejm uznaje, że zasadę pomocniczości naruszają zaproponowane w projekcie rozporządzenia regulacje dotyczące możliwości zastosowania na poziomie Unii środków wpływających na strukturę dostaw energii w przypadku stosowania środków z dziedziny energetyki:

1) wprowadzenie zakazu budowy rynku dwutowarowego i wykorzystania krajowych zasobów energetycznych w celu zaradzenia problemowi niewystarczających zasobów na

poziomie krajowym, w przypadku stwierdzenia wystarczalności zasobów na poziomie europejskim i konieczności priorytetowego (a nie równoważnego) traktowania połączeń wzajemnych i odpowiedzi strony popytowej (art. 23 projektowanego rozporządzenia);

2) wprowadzenie w odniesieniu do projektowanych systemów wsparcia budowy nowych mocy wytwórczych (rynków mocy) limitu emisji CO_2 dla jednostek uczestniczących w rynku dwutowarowym, prowadzących do praktycznego wykluczenia możliwości udziału w rynku dwutowarowym przez jednostki węglowe (art. 23 ust. 4 projektowanego rozporządzenia). Utrzymanie tego limitu będzie prowadzić w przypadku rynku krajowego do praktycznego wykluczenia najbardziej ekonomicznych i elastycznych środków służących rozwiązaniu problemu braku mocy wytwórczych, co w oczywisty sposób przełoży się na wzrost kosztów wprowadzenia ewentualnego rynku mocy dla odbiorców końcowych, skutkującego bezpośrednio wzrostem poziomu ubóstwa energetycznego, co samo w sobie jest sprzeczne z celami unijnej polityki energetycznej;

3) wymóg przeznaczenia środków pochodzących z przychodów z tytułu ograniczeń przesyłowych na utrzymanie zdolności połączeń wzajemnych lub rozbudowę nowych i brak możliwości ich przeznaczenia jako dochodu branego pod uwagę przy kalkulacji taryf (art. 17 projektowanego rozporządzenia).

Zdaniem Sejmu w przypadku projektu rozporządzenia nie zostały także dochowane formalne wymogi dotyczące przestrzegania zasady pomocniczości. Komisja niewystarczająco uzasadniła, że cele, którym ma służyć projektowane rozporządzenie, nie mogą być lepiej uregulowane na poziomie krajowym. Brak takiego uzasadnienia, w szczególności brak wskaźników jakościowych i ilościowych, stanowi naruszenie art. 5 protokołu (nr 2) w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności, załączonego do TUE oraz TfUE. Ponadto w znacznej mierze utrudnia, jeżeli wręcz nie uniemożliwia, parlamentom narodowym realizację ich uprawnienia do kontroli poszanowania zasady pomocniczości (art. 5 ust. 3, art. 12 lit. b TUE i art. 6 protokołu (nr 2)). W konsekwencji może również zostać uznane za naruszenie art. 4 ust. 3 TUE, zgodnie z którym zgodnie z zasadą lojalnej współpracy Unia i państwa członkowskie wzajemnie się szanują i udzielają sobie wzajemnego wsparcia w wykonywaniu zadań wynikających z Traktatów.

Podsumowując, w ocenie Sejmu projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona) (COM(2016) 861 final) narusza zasadę pomocniczości.